

Forsand 2022 Foto: Roy Skjæveland

Forsand lokalsenter

MEDVIRKNINGSRAPPORT

AVDELING FOR SAMFUNNSUTVIKLING, SANDNES KOMMUNE

Innhold

Sammendrag	3
Innledning og bakgrunn	4
Aktuelt	4
Metode	5
Oppstart og invitasjon	5
Kvalitativ tilnærming	5
Inndeling i 4 brukergrupper med forskjellig opplegg og gjennomføring av medvirkningsverkstedene	6
Gjennomføring av medvirkningsverkstedene	7
Medvirkningsverksted for næringslivet 04.10.2023, Forsandheimen	7
Medvirkningsverksted for voksne og eldre 05.10.2023, Forsandheimen.	8
Medvirkningsverksted for barn og unge 05.10.2023, Forsand skule	8
Medvirkningsverksted for småbarnsforeldre, lag og foreninger for barn i Forsand 05.10.2023, Forsandheimen	9
Oppsummeringsmøte med stedlig ressursgruppe, Kommunehuset i Forsand	9
Bearbeiding og kategorisering	9
Hvilke tema kom opp	10
Om stedsidentitet, trivsel og lokaldemokrati	10
Naturgitte forutsetninger	10
Transport og mobilitet	10
Tjenestetilbud	1
Frivillighet	1
Næring	2
Reiseliv	2
Bolig	3
Skolen, funksjoner i sentrum og senteravgrøesning	3
Kan man trekke mer ut av innspillene?	4
Hva videreføres inn i utfordringsbildet i KP – prosjektgruppens anbefalinger	7
Forsand – porten inn til Lysefjorden	7
Oppfølging:	7
Offentlige og private funksjoner og senteravgrøesning	7
Oppfølging:	8
Transport og mobilitet	8
Oppfølging:	8

Medvirkningsrapport Forsand lokalsenter

Hva løses ikke i kommuneplanen og formidles til andre avdelinger.....9

Sammendrag

Som et forarbeid til revisjon av kommuneplan 2027-2042 er det gjennomført medvirkning med ulike brukergrupper i Forsand. Innbyggerne ble invitert til 4 fremtidsverksteder i oktober 2023 der næringslivet, barn og unge, voksen og eldre, samt småbarnsforeldre deltok.

Forsandsinnbyggeren er stolt over hjemstedet sitt og fremhever naturen som en særskilt verdi og ressurs. Det er og tydelig at natur og omgivelser er knyttet til både stedets og egen identitet, og Forsand blir nevnt som "porten til Lysefjorden". Flere trekker fram at Forsand er og må fortsatt være en bygd, et pusterom med sine særtrekk der god plass og nærhet til fjorden er særlig viktige kvaliteter.

Naturen med sine spektakulære attraksjoner og særlige geologiske formasjoner som Esmarkmorenen gir muligheter for satsing på reiseliv som en del av lokalt næringsliv. Flere av de konkrete innspillene handler om hvordan tilrettelegge for tilreisende med bil og båt. Behov for tilrettelegging av kai og båtplasser og parkering for person- og bobiler omtales som nødvendig og flere ønsker bedre regulering av p-plasser for bobiler.

Innbyggerne er særlig opptatt av tjenestetilbudet og ønsker å videreføre og videreutvikle det som finnes og etterlyser plan for dette. Det ytres bekymring for reduksjon av tilbudene, og vektlegger betydningen av lokale tilbud. Ang tjenester bla fra NAV og legevakt oppleves det som krevende å måtte reise til Sandnes. Etterlyser mer praktisk samarbeid med Strand/Jørpeland.

De framhever også at bedre kollektivtilbud er en forutsetning for å få folk til å ville bo på Forsand. Det sterke søkelyset på forbedret kollektivtransport dreier seg i størst grad om for få bussavganger, og at det er vanskelig å reise effektivt til Sandnes og Strand/Stavanger uten å måtte være avhengig av personbil. Det etterlyses tilbud som *Hent meg* (tilsvarende som tilbudet i Sauda [HentMeg i Sauda \(kolumbus.no\)](https://www.kolumbus.no)) eller andre innovative løsninger, samtidig som det bes om bedre korrespondanse mellom ferje og buss.

Det ytres flere konkrete ønsker for frivillig arbeid i lokalsamfunnet både med hensyn til tema, form og innhold. Det etterspørres nøytrale møteplasser sentralt.

Aktørene er opptatt av å stimulere til nye næringskrefter på Forsand.

Det kommer frem at unge som flytter fra Forsand, ønsker å vende tilbake etter endt utdanning, men det er mangel på relevante jobbmuligheter her. For fremtidig utvikling er det viktig å tilrettelegge for næring og arbeidsplasser for begge yrkesaktive i familien. Sanduttak er en hjørnesteinsressurs for betongnæringen i Forsand og er viktig for lokalsenteret som helhet, selv om det beslaglegger store arealer og forårsaker svevestøv ved eksempelvis skolen.

Boligene i Forsand er i hovedsak spredt innen et større område som frittliggende eneboliger. Flere deltakere påpeker at muligheten til å få seg eneboliger med store tomter er ett av Forsand sine store fortrinn. Deltakerne, spesielt blant de eldre og voksne, er opptatt av variert boligbygging. De ser et behov for leiligheter i sentrum, i denne sammenhengen nevnes spesifikt eldreboliger med utsikt til sjøen.

Det er et ønske om at flere turister bruker mer tid i Forsand på vei inn til Preikestolen, Flørli eller Lysebotn. Til dette ble eksempelvis elbilladere på kaien nevnt som et tiltak som vil legge til rette for at flere tar et lengre stopp i Forsand. Sentrum har en viktig fremtidig funksjon for utvikling av turisme, og turistinformasjonen lokaliseres ved kaien.

Flere taler for en styrking av sentrum ved å samlokalisere offentlig og private (helse)tjenester, utvikle varierte boligtyper (leiligheter) og få på plass et lite torg der ferjene kommer inn. Eldre må kunne nå

Medvirkningsrapport Forsand lokalsenter

ulike funksjoner og tilbud uten å måtte kjøre bil.

Det er også ulike meninger om hvor sentrum i Forsand er, noen peker på området fra skolen og ned til sjøen. De fleste peker på området fra kaien (Øyren) og strekket langs sjøen bort til Bergevik som og samsvarer med den historiske bebyggelsesstrukturen.

Innledning og bakgrunn

Kommuneplan 2023-2038 ble vedtatt 15.05.2023. I handlingsdelen er det gitt konkrete oppfølgingsoppgaver for neste revisjon av kommuneplanen for 2027-2042. Følgende oppfølgingspunkt er vedtatt:

Utrede lokalsentrene Bogafjell, Malmheim, Høle, Iglemyr, Forsand, Sviland med fremtidig senteravgresning og – funksjon

Endelig avklaring av kommunegrensene i Sandnes ble gjort i juni 2022. Kommunedirektøren har avventet endelig beslutning fra Kommunal- og Distriktsdepartementet (KDD), og det ble ikke gjennomført utredninger av lokalsenteret på Forsand i forkant av gjeldende kommuneplan. Forsand lokalsenter er derfor prioritert for utredning av fremtidige utvikling til kommende revisjon av kommuneplanen.

Aktuelt

I gjeldene kommuneplan er Forsand vist som lokalsenter utenfor byaksen hvor det skal legges til rette for vedlikeholdsvekst, men Forsand har ikke en tydelig definert senteravgresning.

Utredning av Forsand lokalsenter har følgende målsetting:

Effekt mål (på lang sikt)

Forsand skal være et levende lokalsenter

Resultatmål (denne utredningen skal levere)

Fremtidig utviklingsstrategi – hva vil Forsand være, og hva skal kjennetegne lokalsenteret?
Avklart senteravgresning – hvor er sentrum i Forsand?

For å svare ut målene, utarbeides et kunnskapsgrunnlag. I tillegg til innhenting av statistikk og kvantitative data om befolkningsutvikling, nærings sammensetting og reiseliv, gjennomføres medvirkningsprosesser for ulike grupper: Barn og unge, næringslivet, småbarnsforeldre/lag og foreninger for barn og unge, voksne og eldre.

I denne rapporten beskrives medvirkningsprosesser og innspillene som ble løftet fram av lokalbefolkningen. Relevante tema for utforming av kommuneplanen innpasses inn mot planprogram og planstrategi våren 2024 med sikte på videreføring inn i nytt kommuneplanforsalg 2027-2042. Tema som ikke løses i kommuneplanen er videreformidlet til andre avdelinger i kommunen (se tabell).

Metode

Oppstart og invitasjon

Kommunen opprettet en tverrfaglig prosjektgruppe som ble ledet fra avdeling for samfunnsutvikling, og deltakere fra Byplan og Kultur og næring.

Gruppen var i kontakt med flere av de interne medarbeiderne som hadde vært sentrale i prosessene knyttet til etablering av ny kommune Sandnes-Forsand. Vi fikk nyttige innspill om utfordringene som hadde vært. Fra Forsandspolitikkerne som satt i kommunestyret 2019-2023 fikk vi forslag til engasjerte personer i Forsand som kunne bidra inn i medvirkningsopplegget som lokale ressurspersoner.

Den stedlige, lokale ressursgruppen ble opprettet med representanter for eldre og voksne, næringslivet, småbarnsforeldre og lag/organisasjoner for barn og unge, samt for barn og unge selv.

Prosjektgruppen og den stedlige ressursgruppen hadde to planleggingsmøter hvor opplegget og deltakerne i medvirkningsverkstedene ble utarbeidet.

Invitasjoner ble sendt ut via posten til eldre og voksne, via ressurspersonen til næringslivet, via skolen til barn og unge, og via egen Face-book gruppe til småbarnsforeldre/lag og organisasjoner for barn og unge.

Jungeltelegrafene gjorde at flere fikk høre om medvirkningsverkstedene og gjerne ville delta. Alle som tok kontakt, ble ønsket velkommen.

Medvirkningsverkstedene ble også informert om på kommunen nettside.

Kvalitativ tilnærming

Kvalitativ datainnsamling som medvirkning får fram mange og ulike aktører som involveres tidlig inn i prosessen. Det lokalbaserte materialet settes inn i en større og analytisk sammenheng som grunnlag for utfordringsnotatet og videre arbeid med revisjon av Kommuneplanen 2027-2042.

Flere innspill kan defineres inn i sosiokulturell analyse – at et sted ikke bare er et fysisk sted, og: at tiltak for livskraftige steder ikke bare kan være fysiske. Et sted kjennetegnes også av oppfatninger og forestillinger om stedet i dag og i tida framover, aktiviteter og funksjoner knyttet til stedet.

Medvirkningsprosessene bidrar også til en erkjennelse av at det er både sammenfallende og motstridende interesser blant innbyggerne, men at det på tvers av alle ulikheter er et engasjement og hjerte for bygda. Kvalitative metoder bidrar også til en bevisstgjøring blant aktørene som er nyttig i det videre arbeidet;

- om at det er mange tema som er viktige,
- og mange aktører dette er viktig for

Medvirkningsverkstedene medførte også diskusjon internt i gruppene og samtalene handlet om alt fra fysiske forhold som kai for cruiseskip, variert boligbygging og uttak av sandressurser til Lysefjorden og naturen som definerende for Forsand.

Inndeling i 4 brukergrupper med forskjellig opplegg og gjennomføring av medvirkningsverkstedene

Deltakerne som tok del i medvirkningsopplegget besto som nevnt av forskjellige grupper; *eldre og voksne, næringslivet, småbarnsforeldre og lag/organisasjoner for barn og unge, samt barn og unge*. På samme måte som invitasjonene ble sendt ut i form av brev til eldre og via facebook til barneforeldrene, måtte verkstedene tilrettelegges på tilsvarende vis. Dermed ble det planlagt forskjellige typer verksteder som var tilpasset de respektive gruppene, ettersom gruppene hadde ulike tilretteleggingsbehov.

Planleggingsmøte nr. 1, Kommunehuset i Forsand

Det første møtet var et planleggingsmøte med den stedlige ressursgruppen. Vi diskuterte hvem som skulle involveres i prosessen og på hvilken måte. Vi snakket om omfanget av prosessen og tydeliggjorde handlingsrommet i lokalsenterutredning og kommuneplanarbeidet. Det var viktig at representantene hadde riktig oppgaveforståelse, idet de skulle videreformidle hva lokalsenterutredningsarbeidet dreier seg om til sine grupper.

Figur 1 Første planleggingsmøte, august 2023

Representantene delte sine tanker om hvor verkstedene kunne avholdes, temaer for verkstedene og hvem som kunne ta del i disse.

Til slutt gjorde vi en liten prioriteringsøvelse, hvor representantene plasserte gule lapper på tavlen på en skala fra viktigst til mindre viktig å involvere. Deretter diskuterte vi videre hvordan disse kunne inndeles i grupper. Resultatet ble *næringsliv, idrett og annen aktivitet, barn unge / foreldre, kirken, eldre, innflytterne og lag og foreninger for barn og voksne*.

Kommunen fikk dermed en anelse om hvem som ville ta del i prosessen og hvordan gruppene skulle inndeles. Intensjonen ble å favne så bredt som mulig ved å invitere flest mulig. Vi mente det var hensiktsmessig å slå sammen noen av gruppene, som småbarnsforeldre og lag og foreninger, kirken og eldre, og voksne inkl innflyttere. Næringslivet ble invitert i egen gruppe, og barn og unge fikk et eget verksted.

Planleggingsmøte nr. 2, Kommunehuset i Forsand

Til det andre møtet hadde vi fått innsikt i hvem som skulle involveres. Vi gikk gjennom flere forskjellige medvirkningsmetoder i plenum og forklarte hvordan disse kunne spisses inn mot de forskjellige gruppene. Dette åpnet for en diskusjon om hva vi måtte ta hensyn til i de respektive gruppene. Dette var innsikt som var veldig viktig for videre planlegging av verkstedene.

Gjennomføring av medvirkningsverkstedene

Medvirkningsverksted for næringslivet 04.10.2023, Forsandheimen

Dette var det første av fire verksteder som ble avholdt på Forsand. Flere aktive i næringslivet på Forsand møtte opp. De som møtte opp hadde en positiv holdning, især fordi vi var fysisk til stede på Forsand og at vi avholdt verkstedet etter arbeidstid.

Introduksjon.

Kommuneplanarbeidet og intensjonen med lokalsenterutredningen ble presentert. Vi viste også til tilsvarende utredningsarbeid, for eksempel Hommersåk lokalsenter. Her var det viktig å formidle at kommuneplanarbeidet er langsiktig arbeid, hvor vi tenker strategisk og frem i tid. Hovedoppgaven var å se på Forsand i fremtiden samt hva som skulle definere Forsand. Andre innspill som ikke angikk kommuneplanarbeidet, ble notert og senere viderefremidlet til andre relevante avdelinger som innspillene angikk i administrasjonen (se eget kapittel i rapporten).

Første oppgave, kart.

Vi startet med en oppvarmingsoppgave for å få samtale i gang. Deltakerne tegnet på større kart i størrelse A0 og trakk frem ulike temaer, gode og dårlige «steder» og diverse behov og utfordringer knyttet til stedene. Som en hovedproblemstilling i lokalsenterutredningen spurte vi hvor senteravgrænsningen på Forsand burde være. Her ble det pekt mot øst som det beste utgangspunktet. Mange mente at sanduttaket og skolen ikke burde ligge ved siden av hverandre grunnet svevestøv og at skolen burde flyttes mot øst. Mange tegnet sine bevegelsesmønstre på kartet og markerte gode møteplasser. Tanken med oppgaven var å få samtale i gang og at kartet skulle fungere som en «ice breaker». Ideen var at det å tegne på et fysisk kart skulle virke avvæpnende.

Andre oppgave, spørsmål.

Deretter fikk gruppene utdelt noen arbeidsspørsmål de skulle diskutere seg gjennom. Spørsmålene lød som følger: ***Hva vil Forsand være i fremtiden? Hvordan kan næringslivet bidra til å utvikle Forsand? Hva skal til for at Forsand fortsatt blir et godt sted å være, for barn, unge, voksne og eldre? Hva skal kjennetegne lokalsenteret?***

Gruppene diskuterte og noterte på gule lapper. Svarene varierte fra konkrete temaer, som bedre ferjesamband/hurtigbåtforbindelse, til mere overordnede temaer som eksempelvis det grønne skiftet. Alle svar fikk hver sin lapp og til slutt hadde vi en siste oppgave i plenum. Dette var en prioriteringsoppgave, hvor deltakerne skulle plassere lappene på en viktig/vanskelig – matrise. Her skulle deltakerne plassere lappene ut i fra hvor viktig og eller vanskelig det er å gjennomføre innspillene. Viktigste og vanskeligste temaene ble plassert opp i høyre hjørne, lettest og minst viktig nede i venstre hjørne. Overordnet sett ble turisme trukket frem som det viktigste tema for Forsand for næringslivet.

Medvirkningsverksted for voksne og eldre 05.10.2023, Forsandheimen.

Kommuneplanarbeidet med lokalsenterutredningen ble presentert på samme vis som dagen før. Vi var forberedt på at denne gruppen hadde mest på hjertet i forhold til sammenslåingen og annet. Til planleggingsmøtene tidligere på sommeren og høsten, hadde vi allerede fått flere innspill fra de eldre. Vi var forberedt på at det kunne være noen som var kritiske til sammenslåingen og som hadde lave forventninger til Sandnes kommune. Det var viktig for oss å få gruppen til å tenke fremoverrettet heller enn å snakke om sammenslåingen. Derfor valgte vi å gjennomføre en cafedialog, hvor en fra administrasjonen satt på hvert sitt bord med 4-5 voksne og eldre-deltakere. Da kunne vi lettere rette samtalen i retning av lokalsenterutredningen. Vi gikk gjennom samme spørsmål som forrige verksted, med unntak av spørsmål knyttet til næringsbidrag. Vi noterte undervegs og til slutt gikk vi gjennom de viktigste punktene i plenum.

Medvirkningsverksted for barn og unge 05.10.2023, Forsand skule

Etter endt verksted med eldre og voksne, tok vi turen videre til Forsand skule hvor vi skulle snakke med elevene. Sammenlignet med de eldre, var engasjementet nærmest ikke-eksisterende for barn og unge. En uke innen verkstedet var det ikke en eneste elev som var påmeldt. Dette resulterte i at en i prosjektgruppa kjørte til Forsand skole d. 28 september for å prøve å overtale elevene. Verkstedet skulle skje etter skoletid. Etter løfte om pizza, brus og kjekke oppgaver meldte 12 stk. seg på.

To kollegaer fra Kultur og fritid i kommunen forsterket prosjektgruppen i dette verkstedet. Vi startet med en litt enklere gjennomgang av kommuneplanarbeidet, sammenlignet med de to andre introduksjonene. Ettersom spennet var fra 7.- 10. klasse, var oppgavene tilrettelagt litt mere pedagogisk enn de to tidligere gruppene. Vi hadde lovet kjekke oppgaver og fasilitatoren for oppgavene hadde et variert opplegg for å holde interessen oppe.

Første oppgave var kartoppgaven. Ungene fikk tegne på A0 kart av Forsand, her skulle det fokuseres på gode ting og områder som skulle være med på å definere Forsand som lokalsenter. En fellesnevner for barna var naturen, dette var et tema som gikk igjen hos alle, men som var stedsbetonet ut ifra hvor barna bodde. Noen nevnte elven, andre nevnte fjorden osv.

Andre oppgave skulle bygge videre på forrige; hva barna assosierte med Forsand. Her hadde vi plukket ut mange tilfeldige bilder som skulle representere diverse følelser tilknyttet stedet. Planen var at disse skulle bidra til å sette tankene i gang om hva barn og unge assosierer med Forsand. Dette klarte elevene helt fint. De skulle velge totalt 3 bilder per gruppe og diskutere seg imellom. Igjen var det naturen som ble hovedtemaet.

Tredje oppgave var en mer fremtidsrettet oppgave. Her skulle elevene drømme seg frem til Forsand 2042. Intensjonen var at deltakerne skulle snakke om hva som gjorde Forsand til et godt sted og hva som skal til for at elevene velger å bli boende eller flytte hjem etter endt studietid. Her ble det nevnt at det fine med Forsand, er at det er en bygd og naturen ble trukket frem atter en gang som noe positivt. Videre ble det også nevnt at det må tilrettelegges for at beboerne i alle aldre skal ha det godt, unge som eldre.

Til slutt tok vi en hurtig gjennomgang i plenum og noterte de viktigste temaene på tavlen, før vi avsluttet og takket for oss.

Medvirkningsverksted for småbarnsforeldre, lag og foreninger for barn i Forsand
05.10.2023, Forsandheimen

Siste verksted var med småbarnsforeldrene og ledere for barn og unges lag og foreninger. Det møtte opp 6 stk til sammen, og det ble etterlyst at invitasjonen gikk bredere ut. Vi gjennomførte verkstedet på samme måte som med næringslivet, men siden vi var så få, var det mye tid til løs prat og spørsmål etter oppgavene. Småbarnsforeldrene understreket betydningen av at naturkvalitetene, bygda og det å ha god plass rundt seg. Samtidig var tilbakemeldingene tydelige på at skolen og bygda måtte opprettholdes og satses på.

Oppsummeringsmøte med stedlig ressursgruppe, Kommunehuset i Forsand
Prosjektgruppen inviterte til oppsummeringsmøte med den stedlige ressursgruppen, og gikk gjennom statistikk materialet som var utarbeidet og medvirkningsrapporten. Gruppen hadde innspill og kommentarer knyttet til oppfølging av bl.a. frivillighet og mulige kulturarrangement, samt kontakt opp mot områdeutvalget for Forsand og Høle. Gruppen var også positive til å være kontaktpersoner dersom det skulle være aktuelt å videreføre noen av tiltakene som ikke er omfattet av kommuneplanprosessen.

Bearbeiding og kategorisering

I etterkant av medvirkningsverkstedene samlet vi alle innspillene i ett dokument, for å få et samlet utgangspunkt for videre behandling. Til hvert enkeltinnspill registrerte vi spørsmålsnummer, medvirkningsgruppe, hvor hyppig nevnt temaet var, om innspillet kan behandles i kommeplansammenheng eller om det må viderefremmes til andre, og hvorvidt temaet var viktig på tvers av medvirkningsgruppene. Til slutt fordelte vi hvert innspill til en av følgende kategorier:

- Bolig
- Frivillighet
- Funksjoner i sentrum
- Lokaldemokrati
- Lokalisering skolen
- Natur
- Næring og arbeidsliv
- Reiseliv
- Senteravgrensning
- Stedsidentitet
- Tjenestetilbud
- Transport og mobilitet
- Trivsel

Disse kategoriene danner utgangspunktet for den videre framstillingen av funnene i denne rapporten.

Hvilke tema kom opp

Om stedsidentitet, trivsel og lokaldemokrati

Gjennomgang av innspill etter medvirkningsprosessen viser en sterk identitetsfølelse knyttet til opplevelsen av et attraktivt, trygt og godt sted. Livet på landet fremheves som positivt, som et godt alternativ til andre verdier enn i mer tettbygde strøk. De er opptatt av bygdas særtrekk og ønsker en videre utvikling på stedets premisser. Samtidig og en viss bekymring for å ende som “den glemte bydelen i Sandnes”.

De siste års prosesser mht kommunestruktur og sammenslåing har vært en følelsesmessig påkjenning for flere innbyggere. Kvalitativt fokus i medvirkningsopplegget opplevdes som positivt da det her settes søkelys på framtid og muligheter. Det ble stilt spørsmål ved innflytelse på lokaldemokratiet og flere nevnte at det ville være hensiktsmessig å etablere et mer formelt organ for lokalmiljøet. Kanskje et eget områdeutvalg for Forsand ville vært mer relevant enn dagens ordning. Eget eldreråd ble også etterlyst.

Naturgitte forutsetninger

Naturen oppfattes som en felles referanse til steds historie, næringsutvikling og trivsel. Det er en stor bevissthet til naturens betydning, både som næringsgrunnlag, målpunkt for turisme og reiseliv samt attraksjon og livsførsel. Natur og friluftsliv er en vesentlig faktor for trivsel, og ytterligere potensiale for vekst og attraksjon.

Figur 2 Kjerag. Kilde: Visit Norway.

Transport og mobilitet

Transport og mobilitet var et tema som gikk igjen i alle gruppene. Innbyggerne er spesielt opptatt av at det som innbygger i Forsand må være mulig å kunne reise effektivt og kollektivt til Sandnes, Strand og Stavanger.

Av de totalt 42 innspillene som er kategorisert som transport og mobilitet, dreide 18 seg om behov for bedre kollektivtilbud (buss og ferje), hvorav 4 også nevnte behovet for at busser og buss/ferje må korrespondere. Fire peker på behovet for bro mellom Forsand og Sandnes/Lauvvik.

Det sterke fokuset på forbedret kollektivtransport dreier seg i størst grad om for få bussavganger, og at det er vanskelig å reise effektivt til Sandnes og Strand/Stavanger uten å måtte være avhengig av personbil. Ved bruk av kollektivtransport er reisetiden unødvendig lang, fordi videre ferjer eller busser korresponderer dårlig. En deltaker nevner at pendling med kollektivtransport vil gi en arbeidsdag på 12 timer. Hyppigere ferjeavganger og større ferje blir også framhevet som en forutsetning for at innbyggerne enkelt skal kunne reise til Sandnes. To deltakere sier at de råder turister til å kjøre gjennom Ryfast hvis de skal til Sandnes.

Deltakerne kobler tydelig kollektivtilbudet til Forsands attraktivitet: Et forbedret kollektivtilbud som gjør det enkelt å komme seg rundt, både internt i Forsand og Sandnes og til nabokommuner, er en forutsetning for å få folk til å ville bo i Forsand. En deltaker blant de eldre og voksne viser til at det er vanskelig å få brukt kinotilbudet på Jørpeland i helgene siden det ikke går buss, og siden ferja ikke går i helgene er det uaktuelt å gå på kino i Sandnes. Hen sier videre: «Ingen kommer til å ville flytte til Forsand om det ikke er kollektivtilbud her».

Også for barn og unge er mangelfullt kollektivtilbud en utfordring fordi det vanskeliggjør deltakelse i Sandnes og i andre kommuner. Deltakerne påpeker at barna må kunne komme seg til videregående skole både i Strand, Stavanger og i Sandnes. En forutsetning for dette er korresponderende ferje og buss. På fritiden er barn og unge i Forsand i stor grad avhengige av å bli kjørt av foreldrene dersom de ønsker å delta på for eksempel Eventyruka eller på møter i SUK i Sandnes. Vi vet fra før at medlemmene fra Forsand har hyppigere forfall til møtene i SUK enn de andre skolens medlemmer, noe gruppa Småbarnsforeldre bekreftet at har sammenheng med transportmuligheter. Dette skaper ulikhet for befolkningens muligheter for deltakelse internt i Sandnes og i Forsand.

Flere nevner også at det er behov for flere og tryggere gang- og sykkelveier: Langs sjøen i sentrum (på sjøsiden av veien der folk faktisk går), fra Helle til skolen og en utvidelse av eksisterende gangsti ned til Coop slik at den kan benyttes av rullestolbrukere.

I tillegg ble behov for flere p-plasser i sentrum, båt på Lysefjorden, kollektivturisme, hjelp til eldre med å komme seg rundt, Forsand-Frafjord-forbindelse og at Forsand bør delta i Hent meg- ordning nevnt av 1-2.

Tjenestetilbud

Innbyggerne er svært fornøyd med barnehage, skoletilbud og idrettsanlegg, men ønsker mer åpen svømmehall.

De ønsker å videreføre og videreutvikle det som finnes og etterlyser plan for dette. Det ytres bekymring for reduksjon av tilbudene, og vektlegger betydningen av lokale tilbud. Man må opprettholde det eksisterende lokale tilbudet som f.eks fysioterapitrening for å slippe å reise.

Det synes å være en felles oppfatning av at flere tjenester ikke benyttes/kan benyttes da det ikke samsvarer med kollektivtilbud og tilbudet fra pasientreiser. Det refereres til satsing i Sandnes på enkelte tjenester og etterlyser tilsvarende i Forsand (om bedre helsehjelp for eldre, styrke- og balansetrening).

Ang tjenester bla fra NAV og legevakt oppleves det som krevende å måtte reise til Sandnes. Etterlyser mer praktisk samarbeid med Strand/Jørpeland.

Manglende vedlikehold påpekes, flere kommenterer merkbart forfall og dårlig vedlikehold på veier og bygninger. Særlig reagerte innbyggerne på forfall i driften og forvaltningen av gravlunden, og fravær av beplantning ved kirken.

Frivillighet

Lag, foreningsliv og organiserte aktiviteter er viktige for lokalsamfunnet. Av dagens tilbud fremheves idrettslaget, kirkens arbeid og tilbudet på Forsandheimen. Møteplasser er viktige arenaer for felleskap og trivsel. Deltagelse er og viktig for inkludering i lokalsamfunnet og det finnes mye ubenyttet potensiale i engasjerte innbyggere.

Det ytres flere konkrete ønsker for frivillig arbeid i lokalsamfunnet både med hensyn til tema, form og innhold. Forslagene spenner fra innspill om egen pensjonistforening, eget eldreråd, tilbud for menn (karatreff), kontakt og samarbeid med frivillig organisasjoner, frisbee og golf. Det etterspørres nøytrale møteplasser sentralt.

Samtidig kommer det fram at det kan være tungt å få folk med og at tilbud kan være vanskelig å holde i gang over tid.

Næring

Aktørene er opptatt av å stimulere til nye næringskrefter på Forsand.

Det kommer frem at unge som flytter fra Forsand, ønsker å vende tilbake etter endt utdanning, men det er mangel på relevante jobbmuligheter her. De ønsker å komme tilbake for å etablere familier ettersom «Forsand er et godt sted å være». For fremtidig utvikling er det viktig å tilrettelegge for næring og arbeidsplasser for begge yrkesaktive i familien. En av deltakerne i medvirkningsprosessen undret seg over hvorfor ikke flere bedrifter flyttet til Forsand, ettersom det er flere ubrukte næringsstomter her. Dette kunne bidratt til annen type næring enn primærnæringene samt flere arbeidsplasser.

Videre ble det formidlet et ønske om å kunne jobbe fra Forsand uten å måtte pendle til Sandnes eller Stavanger. Det ville være mulig å bruke kommunehuset som kontorfellesskap. Ved å gi billig leie av lokalene eller lignende, kunne dette støttet opp under å stimulere til nye næringskrefter på Forsand.

Sanduttak er en hjørnesteinsressurs for betongnæringen i Forsand og er viktig for lokalsenteret som helhet. Både uttaket og betongnæringen sysselsetter mange. Sand ble nevnt flere ganger som viktig for lokalsamfunnet. Uttaket ble ikke omtalt som noe negativt av lokalbefolkningen, selv om det beslaglegger store arealer og forårsaker svevestøv ved eksempelvis skolen. Sanduttakets nærhet til betongproduksjonen utgjør er en stor fordel for næringen, samt nærhet til sjøveien.

Næringslivet i Forsand ønsker tettere kontakt med næringsavdelingen i kommunen. Eksisterende næring er i tillegg veldig viktig for alle beboerne på Forsand og er deres levebrød, herunder er det et ønske om tilskuddsordninger for primærnæringene.

Det ble formidlet et ønske om å få tilbake tilskuddsordninger for dem som driver landbruk i Forsand.

Reiseliv

Turisme ble hyppig nevnt i løpet av medvirkningsprosessen og er veldig viktig for lokalsamfunnet. Innenfor temaet næring, ble turisme nevnt flest ganger. Siden intervjuene ble gjennomført som en kvalitativ prosess er ikke resultatene nødvendigvis representative i forhold til hele lokalbefolkningen, men gir et bilde av at turismen er svært viktig for Forsand. Flere av dem vi snakket med nevnte også at det var særdeles uheldig at kaien var stengt i sommertiden pga. utbedring. Dette var under høysesongen og hadde negative konsekvenser for antall besøkende. Videre hadde dette negative konsekvenser for lokalbefolkningen samlet.

Forsand blir nevnt som "porten til Lysefjorden". Hurtigruten stopper ute i fjorden på Forsand- siden, og det pekes på at mulighet for å legge til kai ville gitt mye til Forsand om turistene kom til havn.

Det er et ønske om at flere turister bruker mer tid i Forsand på vei inn til Prekestolen, Flørli eller Lysebotn. Til dette ble eksempelvis elbilladere på kaien nevnt som et tiltak som vil legge til rette for at flere tar et lengre stopp i Forsand.

Per nå kan bobiler parkere hvor som helst, som er uheldig for Landa camping, Jokeren og beboerne.

Særlig ved Haukelivannet blir det fullt om sommeren av bobiler. Flere ønsker bedre regulering av p- plasser, dette ville gitt Forsand bedre oversikt over besøkende. Dette gjelder også ved Coop og Jokeren.

Geologi kunne vært en ny attraktivitet og det blir foreslått turer til Esmarkmorenen.

Bolig

Boligene i Forsand er i hovedsak spredt innen et større område som frittliggende eneboliger. Flere deltakere påpeker at muligheten til å få seg eneboliger med store tomter er ett av Forsand sine store fortrinn. Dette gir areal og muligheter til å dyrke mat i egen hage, og fremheves som en verdifull kvalitet av flere, særlig som et annerledes boligtilbud til bysentraenes mer tettbygde karakter. De er også opptatt av at dette er noe vi må ta vare på og satse videre på. Det blir også fremhevet som en attraksjon for de som eventuelt ønsker å flytte til et "grønnere sted" som representerer en mer landlig bo- og oppvekstramme.

Samtidig er det viktig å nevne at for eldre er det ønskelig med mulighet for en mer lettstelt boform. Leiligheter sentralt plassert nær tjenestetilbud ønskes som erstatning for bolighus med hager og krevende vedlikehold etter hvert som en blir eldre. Eneboliger vil da og kunne frigis for andre, for potensielle tilflyttere og andre som tiltrekkes av en mer landlig boform.

Deltakerne, spesielt blant de eldre og voksne, er opptatt av variert boligbygging. De ser et behov for leiligheter i sentrum, i denne sammenhengen nevnes spesifikt eldreboliger med utsikt til sjøen.

Skolen, funksjoner i sentrum og senteravgrensning

Forsand har i dag viktige funksjoner spredt på ulike steder. Historisk var adkomsten sjøveien og med unntak av kaiområdet og kirkens lokasjon er det noe uklart i dagens i bebyggelsesstruktur om hvordan stedet fysisk har vært. Under tidvis utvikling har en vært opptatt av å sørge for at beboere i de mindre bygdene fikk så noenlunde lik vei til viktige funksjoner som skolen og kulturhuset. Skolen og kulturhuset ble derfor plassert «midt i kommunen».

Figur 3 Illustrasjon som viser lokalisering av sentrale funksjoner i Forsand

Forsandheimen ligger ved kaien og de to butikkene ligger langs sjøen. Kirken ligger litt høyere inne på flaten, mens det er et stort næringsområde for bl.a. sandforedling langs Høgsfjorden og store sanduttak tett på skole og kulturhus.

Det er ulike oppfatninger om skolens lokalisering:

Flere mener at skolens lokalisering er genial og at skolen ikke trenger å være etablert i et sentrum. Nærheten til naturen trekkes fram som en fordel, selv om man ser at en sentral plassering vil kunne være mer bærekraftig. Andre peker på at lokalsenteret ville få bedre kår om skolen ble flyttet ned til sjøen. Ved å samle skolen og offentlige funksjoner ville man styrke kvaliteten på bygdas sentrum. Det er særlig småbarnsforeldre som mener at skolen bør ligge der den ligger, mens eldre, voksne og næringslivsrepresentantene peker på fordelene med å samle funksjonene mer.

Flere taler for en styrking av sentrum ved å samlokalisere offentlig og private (helse)tjenester, utvikle varierte boligtyper (leiligheter) og få på plass et lite torg der ferjene kommer inn. Eldre må kunne nå ulike funksjoner og tilbud uten å måtte kjøre bil.

Sentrum har en viktig fremtidig funksjon for utvikling av turisme, og turistinformasjonen lokaliseres kaien.

Det er også ulike meninger om hvor sentrum i Forsand er, noen peker på området fra skolen og ned til sjøen. De fleste peker på området fra kaien (Øyren) og strekket langs sjøen bort til Bergevik som og samsvarer med den historiske bebyggelsesstrukturen.

Figur 4 Forsand og Oanes 1956

Kan man trekke mer ut av innspillene?

Tjenestetilbud, næring og reiseliv samt transport og mobilitet er de temaene som blir nevnt aller oftest når vi ser på alle medvirkningsverkstedene.

Stedsidenitet, frivillighet og trivsel kommer på de neste plassene.

Kulturtilbud og kulturopplevelser synes å være begrenset, men kan og være underutviklet. Her kan det muligens være et større potensiale. Særlig i forbindelse med felles arrangementer kan det være hensiktsmessig å søke bredt samarbeid mellom flere (Forsandagen, Fjordadager etc)

Reiselivet ser og potensialet i skuldresesongene utenom høysesong om sommeren. Visse aktiviteter og tilbud kan trekke til seg publikum og gjester både tidlig vår og sen høst. Dette samsvarer og med reiselivsstrategien som vektlegger helårsturisme. Det kan ligge et utviklingspotensial her med fokus på aktivitet og spenning i naturen.

Behov for mer gunstige avtaler og samarbeid med Strand om legevakttilbud. Opplevs krevende og til tider med fare for liv og helse ved å måtte kjøre til Sandnes når situasjonen er akutt.

Det er ønskelig med koordinator for frivillighet, særlig når det gjelder flyktninger. Tidligere årsvikariat for frivillighet må gjeninnføres. Viktig og med stedlige ressurser som bor på stedet, kjenner barna og har oversikt over tilbud og etterspørsel.

Barn og unge har en tydelig stedsidenitet og peker på at Forsand er en bygd, hvor man har god plass og hvor mange har bodd i generasjoner. Det er en rolig plass, og noen etterlyser *mer folk og mer aktivitet* mens andre mener at bygda må få beholde sitt særpreg. Det blir konstatert at «Alle kjenner alle», uten at en tillegger dette verken positive eller negative verdier. Barn og unge peker på at det er lite butikker i sentrum, men at Joker og cafeen der er bra.

Flere løfter fram at det er dårlig med buss, og at de er helt avhengig av å bli kjørt, enten av foreldrene eller andre.

Barn og unge er opptatt av å beholde tjenestetilbudet og nevner idrettslaget (FIL), fotballbanen og svømmehallen som gjerne kunne vært mer åpen. De ønsker ski, ake- og skøytetilbud. De er særlig opptatt av naturen, dyrelivet, lakselven og fjorden og at vi må ta vare på naturen i fremtiden. Badeplassene nevnes av flere som viktig kvalitet.

De fremhever landbruket, at det er kjekt i «slåtten» og at de produserer mat til hele Norge. Barn og unge vil gjerne ha flere folk og innflyttere, og at det gjerne kan være folk som vil starte noe nytt – «grundere». Det er mange fine boligtomter i Forsand, og fint for barn å vokse opp.

Lysefjorden, lakselven og attraksjonene Prekestolen, Flørli og Kjerag er viktig for reiselivet. De er opptatt av at de eldre må ha det bra i framtiden.

Småbarnsforeldrene gjorde avslutningsvis i sitt verksted følgende prioritering:

1. Kollektivtransport – tilgang til Sandnes direkte
2. Beholde barnehage og småskole
3. Ivareta hele bygda – det er ikke sentrum som er Forsand sin styrke
4. Gang- og sykkelforbindelser
5. Møteplasser (park, uteskole for aktiviteter for barn og unge)
6. Forsand skal fortsette å være et inkluderende samfunn
7. Bevare helsetjenestene

Voksne og eldre peker på variert boligutbygging der særlig leiligheter ved sjøen etterlyses. Det refereres til andel eldre 65+ som flytter ut av kommunens til andre seder med leilighetstilbud. De er opptatt av frivillighet og et bredere tilbud, samt at dette blir gjort kjent for alle. De peker på behovet for å bygge opp en sterkere organisering rundt frivilligheten. Voksne og eldre er opptatt av en sterkere lokalsenterutvikling, og ønsker flere nøytrale møteplasser som et lite torg og flere offentlige/private tjenester lokalisert sentralt. Turløyper i nærmiljøet løftes fram som viktig, ikke bare krevende turstier til fjells. Er også opptatt av å legge til rette for reiseliv og nevner Esmarkmorenen

som en attraksjon. Denne gruppen peker også på manglende vedlikehold på gravlunden og er generelt opptatt av at tjenestetilbudene må opprettholdes lokalt. De etterlyser også bedre transporttilbud og nevner ordningen med «Hent meg» som de er kjent med fra Ryfylke.

Næringsaktørene var opptatt av å framsnakke Forsand og at de har kraftoverskudd som gjør at de kan bidra inn i det grønne skiftet. De peker også på at el ladestasjoner på kaien vil bidra til å redusere CO2 utslipp og gjøre det lettere å bruke ferja. De er opptatt av god kontakt med næringsavdelingen og å få etablert flere arbeidsplasser. Næringsaktørene peker på en senteravgresning langs fjorden der møteplasser og samlingspunkter kunne støttet opp om sosial bærekraft. De foreslår også sykkelsti langs veien fra skolen og til Helle. Næringsaktørene peker på sandressursene som avgjørende for Forsands næringsliv, men løfter også fram behovet for en kai hvor turistbåter kan legge til. Frem til i dag har hurtigruten ankret ut i fjorden og brukt småbåter for å frakte turistene til den kommunale kaien, men dette er ikke noe de vil fortsette med. Forsand mister dermed besøkende nå fremover, som næringslivet påpeker som uheldig.

Hva videreføres inn i utfordringsbildet i KP – prosjektgruppens anbefalinger

Forsand – porten inn til Lysefjorden

Det er flere grupper i medvirkningsverkstedene som peker på fremtidig reiseliv og Forsand sin strategiske beliggenhet som inngangsporten til Lysefjorden. «Det er nok å se på kartet» som en av deltakerne sa. Det vil være viktig i utforming av nytt kommuneplanforslag at en utreder nærmere hvordan Forsand lokalsenter kan utvikles for å styrke Lysefjorden som bærekraftig reisemål. I den forbindelse pekes det på sentrale aktiviteter som vandring i fjellet, sykkelturner, ladeinfrastruktur og overnatting/bespising.

Oppfølging:

Regionalplan for Preikestolen og Lysefjordområdet er igangsatt av Rogaland fylkeskommune med målsetting om at denne vedtas innen utgangen av 2024. Planens hovedmål vil være knyttet til å bevare natur, kulturmiljø og landskap i Preikestol- og Lysefjordområdet, og samtidig legge til rette for reiselivs basert næring knyttet til området (Kilde: RFKs nettside om planarbeidet).

Sandnes kommune er representert i planarbeidet, og vil videreføre satsingen i kommuneplanen.

Videre innarbeides temaet i planstrategi og planprogram.

Offentlige og private funksjoner og senteravgrensning

Kommunehuset ligger for seg selv og mulig ny bruk av denne bygningen og ellers andre i kommunale eie bør avklares i samråd med Sandnes Eiendom. En gjennomgang vil og kunne utpeke hvilke bygg som eventuelt vil egne seg for utleie, for eksempel til næringsvirksomhet.

Samordning av areal og transport er en viktig faktor her, og transporttilbudet må ses i sammenheng med utvikling av lokalsenteret og lokalisering av fremtidige funksjoner.

Avgrensning av senterområde bør konkretiseres i planutformingen, blant annet kan det være aktuelt med en mulighetsstudie som løfter fram ulike kvaliteter, hvor sentrum best kan lokaliseres og ikke minst hvor stort senterområdet bør være. Det synes som at de fleste i medvirkningsverkstedene mener at sentrum er langs fjorden mellom Bergevik og Øyren.

Boligutvikling i Forsand – lokalisering og boligvariasjon vil være et tema i rullering av kommuneplanen. Videre bør det vurderes å legge til rette for varierte funksjoner og boligtyper som harmonerer med byggeskikk og kulturmiljøet i senterområdet.

Barnehagen ligger nå i et næringsområde, og tett på sanduttak og det vil også fremover være utfordringer knyttet til sandflukt og attraktive omgivelser.

Skolen og kulturhusets plassering har sterk tilslutning blant småbarnsforeldrene der det ligger nå, da lokaliseringen er «midt mellom alle bygdene». Flere peker på at i et mer langsiktig perspektiv kan være hensiktsmessig å *vurdere endret lokalisering*. Dette henger også sammen med sanduttaket som spiser seg tettere inn på skolens område, og hvor nylig vedtatt utvidelse av sanduttaket vil føre til at skolen etter hvert vil bli liggende på et platå når sanden tas ut. Sett ut fra et folkehelseperspektiv er det en utfordring med sandflukt og støv som legger seg over hele området. Også i et bygdeutviklingsperspektiv bør en løfte fram denne utfordringen sett opp mot trivsel og attraktivitet.

Medvirkningsrapport Forsand lokalsenter

Dette er likevel ikke et aktuelt tema for kommunepanulleringen, særlig siden småbarnsforeldrene er svært fornøyde med dagens lokalisering.

Utviklingsstrategier for lokalsenteret som kobler Forsand som porten til Lysefjorden og satsing på bærekraftig reiseliv er aktuelt å utrede nærmere. Videre bør det vurderes å legge til rette for varierte funksjoner og boligtyper som harmonerer med byggeskikk og kulturmiljø.

En balanse mellom næringsinteressene (uttak/foredling av sand) og bærekraftig utvikling av bygda Forsand og reiselivet bør løftes inn i del 2 av utredningsarbeidet.

Oppfølging:

Mulighetsstudie for utvikling av Forsand er aktuelt for å konkretisere fremtiden bl.a mulig boligutvikling for leiligheter og offentlig tjenesteyring, reiseliv, næring og andre sentrumsfunksjoner. Fremtidig senteravgrensning anbefales å utredes med utgangspunkt i kulturmiljø og opprinnelig bebyggelsesstruktur.

Dette bør lede videre inn i utviklingsstrategier for Forsand lokalsenter med avgrensning i kart, formål og egne bestemmelser. Oppdatert kunnskapsgrunnlag for kulturminner legges til grunn for arbeidet.

Transport og mobilitet

Det er et begrenset kollektivtilbud til Forsand. Befolkningen gir tydelige tilbakemeldinger om at det går for få avganger, ferjen slutter å gå tidlig på kvelden, kollektivtilbudet korresponderer ikke seg imellom. Tilgangen til Sandnes er begrenset, og innbyggerne får ikke benyttet seg av kulturtilbud eller arrangement for ungdom på kveldstid. Man er avhengig av biltransport, gjerne ved at foreldrene må kjøre. Kollektivtilbudet betyr mye for attraktiviteten til Forsand og for at folk skal bosette seg der.

Oppfølging:

SK kan i dialog med Kolumbus og RFK ta initiativ til å teste nye løsninger som *Hent Meg, Hjem for en 50 lapp* eller andre innovative tiltak.

Hva løses ikke i kommuneplanen og formidles til andre avdelinger

Prosjektgruppen har hatt møter med andre avdelinger for å formidle videre innspill som kom i medvirkningsverkstedene. Tabellen nedenfor gir en kort oppsummering over hva som er gjennomført oppfølging.

Tema	Gjennomført oppfølging
Frivillighet	<p>Frivillighet og et mer systematisk opplegg og oversikt over aktivitetstilbud etterlyses. Nå blir det personavhengig og sårbart for endringer.</p> <p>Møte med kommunedirektørens stab for mulig oppfølging i fht innspill om Forsand som egen pilot.</p> <p>Med støtte i <i>Frivillighetsstrategi for Sandnes kommune 2024-2028</i> Se-støtte-samhandle Se - Støtte - Samhandle. Frivillighetsstrategi 2024 - 2028 (360online.com) vil det vurderes om en kan utvikle en mer robust organisering av frivillighetsarbeidet i Forsand.</p>
Næring	<p>Møte med næringsavdelingen viser at mange av problemstillingene som ble løftet i medvirkningsverkstedet er aktiviteter hvor det pågår løpende dialog. Det er viktig med løpende samspill og medvirkning mellom næringslivet og kommunen og berørte parter. Oppfølging av kommunens reiselivsstrategi kan vurderes.</p>
Tjenestetilbud Drift av gravlund	<p>Bedre vedlikehold av kirkegården og uteområder ble etterlyst.</p> <p>Prosjektgruppen viser til svar i O-sak 2/24 i Områdeutvalg Øst: Sandnes kommune – Saksdokumenter - Møter - Områdeutvalg Øst: Høle og Forsand 22.01.2024 kl. 16.30 (360online.com)</p>
Transport og mobilitet	<p>Begrenset og lite korresponderende kollektivtilbud til Sandnes, Stavanger og Strand.</p> <p>Dialog Kolumbus.</p> <p>Det er igangsatt søknadsprosess inn mot Kolumbus for å få tilgang til ordningen <i>Helt hjem for en 50-lapp</i> som er en ordning for å få ungdom og unge voksne hjem fra Stavanger til de ytre bydelene.</p> <p>Det vises til sak 6/24 i Områdeutvalg Øst. Sandnes kommune – Saksdokumenter - Møter - Områdeutvalg Øst: Høle og Forsand 22.01.2024 kl. 16.30 (360online.com)</p>
Bruk av kommunale bygg	<p>Møte med Sandnes eiendom for gjensidig informasjon av status og mulig fremtidig håndtering av byggene</p>
Barn og unge	<p>Møte med Kultur og fritid hvor følgende punkter ble drøftet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mulighet for å etablere Frilager for fritidsutstyr. • Arrangement for flere generasjoner/ hele bygda • Krever initiativ fra lokale aktører (Idrettslaget?) • "Kongesommer" for barn og unge i sommer planlegges med åpne haller.
Reiseliv - tilgang til kai for cruisebåter	<p>Kontakt med havnesjefen som opplyser at de ser på muligheter for få til noe i fht kai på Forsand. Pågående prosess.</p>

Medvirkningsrapport Forsand lokalsenter 2.2.24.

Lokaldemokrati	<p>Møte med kommuneadvokaten.</p> <p>Dagens ordning med områdeutvalg Øst Høle og Forsand ivaretar lokaldemokratiet, også på Forsand. Det anbefales å bruke dagens ordning mer aktivt; komme med direkte innspill til utvalget, gjerne på vegne av flere som for eksempel "eldre" eller andre grupperinger. Områdeutvalget disponerer i dag en tilskuddsordning som kan "alle" kan søke på midler fra. Vi anbefaler at denne muligheten brukes mer aktivt for å sikre ressurser til spesifikke lokale ønsker for eget nærmiljø.</p>
----------------	--